

Barne- og familiedepartementet

Avgis elektronisk

Dato: 06.04.2020

Vår ref.: 19/9857-VB

Deres ref.: 19/4857

Høringsvar – Etikkinformasjonsutvalgets rapport – Åpenhet om leverandørkjeder

Det vises til høringsnotat av 19. desember 2019 med forslag til lov om virksomheters åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger.

Menneskerettighetene er universelle, og Finans Norge støtter den internasjonale enigheten om at næringslivet må bidra til at menneskerettigheter ikke blir krenket. Finans Norge er positive til tiltak som kan fremme og bidra til respekt for menneskerettighetene.

Finansnæringen har en nøkkelrolle for å drive global bærekraft gjennom å dirigere finansieringen mot tiltak for å oppnå bærekraftig utviklingsmål og Paris-klimaavtalen. I tillegg søke å unngå samt omadressere miljømessige og sosiale risikoer knyttet til deres aktiviteter.

FNs veiledende prinsipper for menneskerettigheter, herunder OECDs Due Diligence¹ for ansvarlig utlån til selskaper og verdipapirhandler, er godt kjent blant våre medlemmer. Prinsippene gir et felles globalt rammeverk for finansinstitusjoner for å identifisere, svare på og offentlig kommunisere sosiale risikoer forbundet med sine kunder. Dette arbeides det mye med i finansnæringen og det forventes ytterligere reguleringer i tiden som kommer. Finans Norge reiser spørsmål ved om forslaget til denne loven krever ytterligere rapporteringer enn det finansnæringen allerede leverer i dag og det er nødvendig med en nærmere klargjøring om dette.

¹ [OECD](#) Due Diligence for Responsible Corporate Lending and Securities Underwriting av 29.10.19.

Pliktsubjektene til loven vil være avhengig av å vite hvilke rettigheter og plikter de har, dette behovet vil også tilsynsmyndighetene ha. En eventuell lovtekst bør derfor gjøre det klarere hvilke innhold pliktene og rettighetene har.

Virksomhetsansvaret

I henhold til lovforslagets § 5 plikter alle virksomheter «å ha ansvar for kunnskap om vesentlig risiko for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeid i egen virksomhet og virksomhetens leverandørkjeder».

Etter det vi kan se har ikke utvalget definert *risikobegrepet*.

Risiko kan forstås som et produkt av sannsynlighet og konsekvens, altså hvor trolig eller sikkert det er at en hendelse vil skje og de konsekvenser denne vil ha. Begrepet om risiko kan også ha innhold, for eksempel bare sannsynlighet om risiko. Utkastet kan se ut til at konsekvensene er definert som «negativ påvirkning» på nærmere bestemte forhold, uten at omfanget av konsekvensene er angitt. Vi forstår det slik at det er størrelsen på sannsynligheten og risikoen virksomheten må ha kunnskap om. Særlig i virksomheter som bruker systemer i kartlegging og håndtering for risiko har behov for at begrepet er tilstrekkelig klart. Vi oppfordrer departementet til å gjøre risikobegrepet klarere i proposisjonen. Dette er kanskje særlig viktig for finansbransjen, hvor risiko er et sentralt begrep i den daglige virksomheten.

Bestemmelsen stiller videre krav til *kunnskap* om leverandørkjeden. Selskapet vil svært ofte ha kunnskap om identiteten til den de inngår avtale med. Det forutsettes imidlertid at virksomheten må ha utførlig kunnskap både om leverandøren og om tidligere salgsledd. Den informasjonen er ikke nødvendigvis tilgjengelig for selskapet. Utkastet angir heller ikke hvor langt bakover i leverandørkjeden virksomhetene skal skaffe seg kunnskap. I finansnæringen inngås det ofte til dels svært komplekse produkter med svært mange underleverandører. I forarbeidene til anskaffelsesloven, som utvalget viser til, fremgår det at det ikke er praktisk mulig å få full oversikt over alle ledd. Lovbestemmelsen er likevel utformet uten en slik distinksjon. Vi er enig med utvalget at kunnskapsplikten ikke kan gjelde alle ledd og dette bør fremgå klart av loven.

Under forutsetning at kunnskaps- og informasjonsplikten blir lovregulert, mener Finans Norge at det er viktig med en tydelig avgrensning av forpliktelsene. Vi har forståelse for at dette kan være utfordrende å nedfelle via en generell regulering, men det er likevel nødvendig hvis det blir knyttet økonomiske sanksjoner til manglende etterlevelse av pliktene.

Veiledning og implementeringstid

Finans Norge mener innføringen av loven forutsetter at myndighetene har en plan for veiledning og informasjon. Som forklart ovenfor, vil det kanskje være særlig behov for finansnæringen, spesielt fordi det er en rekke andre krav til rapportering som kravene i denne loven i tilfelle må avstemmes mot, risikobegrepet som er sentralt i denne bransjen, samt en klargjøring av leverandørkjedekravene.

Under denne forutsetningen foreslår Finans Norge at det bør fastsettes overgangsordninger og ulike tidspunkter for ikrafttredelse av bestemmelser. Departementet bør vurdere om loven kun skal gjelde for avtaler med leverandører eller fornyelser av disse etter ikrafttredelse.

Kravene om informasjon og offentliggjøringspliktene bør uansett tre i kraft sist. Selskapene vil trenge tid til å skaffe seg nødvendig kunnskap og informasjon før de kan settes i stand til å etterleve pliktene.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Gry Nergård
Forbrukerpolitisk direktør

Valentina Beqiri
juridisk seniorrådgiver